

Col·lecció d'objectes del monestir de Sant Pere de Casserres

Les Masies de Roda

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Museu Episcopal de Vic, Plaça Bisbe Oliba, 3, Vic, 08500.
Emplaçament: Al centre històric de Vic

Coordenades:

Latitud: 41.99014
Longitud: 2.3066
UTM Est (X): 442565
UTM Nord (Y): 4648914

Classificació

Número de fitxa: 08116-113
Àmbit: Patrimoni moble
Tipologia: Col·lecció
Estil / època: Antic Paleocristià Medieval Romànic
Segle: IV-V/XI
Estat de conservació: Dolent
Notes de conservació: El cinc capitells descrits presenten un estat de conservació força deplorable i l'ara d'altar està mutilada. En general, la resta de lapidari, la lipsanoteca i el fragment de pintura presenten un estat dolent.
Protecció: Física
Accés: Fàcil
Ús actual: Ornamental
Titularitat: Privada accessible
Titular: Bisbat de Vic, C/ Santa Maria, 1 - 08500 VIC
Fitxes associades:
[Sant Pere de Casserres](#)
[El Roc de la Llum](#)

Descripció

El Museu Episcopal de Vic té en les seves col·leccions diferents materials provinents del terme de les Masies de Roda. Alguns d'ells estan exposats al públic i d'altres no. Destaquen entre ells el lot de cinc capitells (MEV 173, 174, 175, 176, 177) i un ara d'altar (MEV 5252) procedents del Monestir de Sant Pere de Casserres. Els capitells són de mides grans, tallats en una pedra força dolenta que s'ha anat desintegrant fins al punt que en alguns és difícil apreciar els motius ornamentals. S'ha d'esmentar que els capitells són de forma i figuració força diversificades. Els motius ornamentals són florals amb tiges cargolades als angles derivades en volutes i fulles disposades en tres registres. Estilísticament parlant, alguns d'ells deriven del model corinti. L'ara d'altar és una pedra rectangular de marbre blanc força malmesa, amb els cantells trencats per diferents llocs i mutilada especialment a un lloc on queda afectada tota la motllura d'un dels laterals menors. A més a més, fou retallada geomètricament i substituïda la motllura d'un dels costats llargs per una imitació obrada amb calç. Cal esmentar que en la banda afectada s'aprecia una franja plena de marques de picot. L'ara presenta grafits a la motllura on es poden llegir diferents noms, encara que alguns d'ells són de difícils d'interpretar: "RODULFO, EVIDARDUS, ERACLIUS PBR., DANIEL PBR., BORESINDUS, CENDEVIRA, ATTO PBR., OLIBA, BANAFIA, MAFREDUS, ADOVISUS, VIRGILIUS, SENDIMIRUS, SAVERIDUS UNA CUM UXORE CUM FILIUS, ARIELA CUM UXORE, TRASOVADUS CUM UXORE, AVAT CUM UXORE, ESCLUVA CUM UXORE, BEAT, SUNIFREDUS", etc. Encara que l'ara s'enquadra en un període paleocristià, la seva pervivència és llarga i la antroponímia es correspon al començament del segle XI. Cal esmentar que la col·lecció del Museu Episcopal de Vic procedent de Sant Pere de Casserres presenta altres elements que a continuació detallem en un llistat amb el codi registrat al catàleg i la cronologia que presenten: MEV 10623: Sepulcre monestir de Sant Pere de Casserres, segle XII. MEV 10648: Sepulcre de la família Tavertet monestir Sant Pere de Casserres segle XIII. MEV 10649: Pica d'aigua beneïda amb l'escut de la família Tavertet monestir Sant Pere de Casserres segle XIII. MEV 10650: Làpida monestir Sant Pere de Casserres segle XIV. MEV 13681: Capitell monestir Sant Pere de Casserres inicis segle XI. MEV 13719: Àbac monestir Sant Pere de Casserres segle XIII-XIV. MEV 13681: Capitell monestir Sant Pere de Casserres inicis segle XI. MEV 13719: Àbac monestir Sant Pere de Casserres segle XIII-XIV. MEV 2286: Lipsanoteca monestir Sant Pere de Casserres primera meitat segle XI. MEV 3358: Pintura mural església Sant Pere de Casserres finals segle XII-principis segle XIII.

Observacions:

El museu solament ha donat permís per consultar i fotografiar aquells elements que estan exposats.

Història

És documentat que aquest grup de cinc capitells ingressaren a la Secció Lapidària del Museu abans del 1898, pertanyents al conjunt de Casserres. No estar clar d'on provenen exactament. Segons E. Junyent devien ser, originalment, part de l'església, tot i que al principi del segle XI devien ser reutilitzats pel claustre (ABRIL, 1986: 42). D'altra banda, hom pensa que podrien formar part, des de un principi, de l'obra claustral. Pel que fa a la filiació estilística també hi ha diversificació de opinions. D'una banda, els

estudiosos E. Junyent, F. Hernández, G. Gaillard, J. Gudiol i Ricart i J. A. Guyo Nuño, pensen que el seu origen és califal, obrats per un artesà provinent de Còrdova que vingué a Catalunya vers el segle X. D'altra banda altres historiadors com X. Barral, defensen que la producció és autòctona, realitzada per artesans locals del segle XI (ABRIL, 1986: 42). Respecte a l'ara d'altar, va passar a formar part del museu posteriorment, vers el 1918. Per la seva tipologia hom la enquadra en un període paleocristià, encara que no es pot precisar cap cronologia exacta. Encara així, per paral·lelisme i tipologia es pot situar l'element entre els segles IV i VI. Alguns paral·lels més directes trobats a la basílica paleocristiana de Roses donen una datació més aproximada, situant-los entre els segles IV i V (ABRIL, 1986: 44).

Bibliografia

ADELL GISPERT, J. A. [et al.] (1984): "Catalunya Romànica. Volum 3: Osona". Enciclopèdia Catalana, Barcelona. ABRIL I LÒPEZ, J. M. [et al.] (1986): "Catalunya Romànica. Volum 22: Museu Episcopal de Vic; El Museu Diocesà i Comarcal de Solsona". Enciclopèdia Catalana, Barcelona. H. M. TALLER D'ARQUITECTURA I CONSTRUCCIÓ S. L (2008): "Catàleg de béns d'interès històric, arquitectònic i paisatgístic". POUM de Les Masies de Roda de 30 de abril de 2008, Vic. PALLÀS I ARISA, V. (1998): "El Cos Sant. Sant Pere de Casserres, entre el mite i la realitat". La Busca edicions s. L, Barcelona. PLADEVALL I FONT, A. (2002): "Sant Pere de Casserres. Guia del visitant". Fundació Caixa de Manlleu/Consell Comarcal d'Osona, Manlleu. ROVIRA I MONTELLS, J. M. (2005): Les Masies de Roda. Història del nostre poble. Edita l'Ajuntament de les Masies de Roda, Masies de Roda. SOLDEVILA, T. (1999): "Sant Pere de Casserres. Pels camins de la història". Eumo Editorial/Consell Comarcal d'Osona, Barcelona. SOLDEVILA, T. (1999): "Sant Pere de Casserres. Història i llegenda". Eumo Editorial/Consell Comarcal d'Osona, Barcelona.

